

להתהוות

הלימוד היומי בספרי חסידות

לשבוע הבעל"ט	
ספד"ק מאור עינים (חב)	
יום	מד"ה
ראשון	פורים דפרזים
שני	פורים דמוקפים
שלישי	זחור אין טובה בא לעולם
רביעי	והדיבור נקרא מלכות
חמישי	מתחילים פרשת לך! עד ד"ה והנה הגם

להצטרפות למנוי לחברת החודשית עד הבית
ניתן להירשם 07474-61616

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

0722 531 385

השבוע בקו

ליהודים היתה אורה
בהמנות אחרונות לקראת יום הפורים
ניתן להאזין לשיעורים מיוחדים

בספד"ק
קדושת לוי

ספי השבוע המספיעים שליט"א
כשלושה פורים 30

פרשת ויקרא - פורים תשפ"ד / גליון ש"א

דוח אפנו נקודה מתוך דא"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה **דיבורי חסידות**

שינה מעוררת

מה שהמן לא יודע, זה שהשינה החיצונית היא אכן מיתה, אבל השינה הפנימית היא צבירת חיות

לכאורה לא לחיות - והוא קם כולו ערני, חי, רענן, עם כל החיות והפרישקייט ליום נוסף. הפלא ופלא, דווקא העדר החיות גורם לו חיות.

זוהי סוגיא דפורים. יהודים היו במצב מאוד ישנוני, שקועים בחלומות, ואם כן המן לכאורה צודק כשהוא מקטרג לאמר "אלקיהם של אלו ישן הוא". אבל מה שהמן לא יודע, זה שהשינה החיצונית היא אכן מיתה, אבל השינה הפנימית היא צבירת חיות. כמו הגרעין הרקוב, שבאמת באותו הרגע מתחיל לצמוח. דווקא כשישראל במצב רחוק מאוד, הם צוברים חיות גדולה יותר.

והסיבה לכך היא, משום שכשיהודי נמצא במצב טוב, הוא לפעמים לא מתקדם, הוא לא מתעלה עוד. דווקא כשהוא נופל ומתרחק עד מאוד, מתערער כוחו הפנימי ביותר, והוא מודעע ואומר "לא עת לחשות", והנשמה החבויה בו מתגלה והוא חוזר להשי"ת ביתר שאת. לכן דווקא המצב השפל של "הגנו מסעודתו של אותו רשע" ו"השתחוו לצלם" מצמיח לבסוף את נס פורים ובנין בית שני (מבואר במדרש). יהודי צריך להגיע לפעמים למצבי שינה כאלו, כדי שמתוכם יתעשת ויתעורר ויקום לתחייה.

השינה הפנימית

המאבק בין המן למרדכי, הוא כיצד להסתכל על מצבי שינה וביטול. המן רואה חיצוניות, והמחזה החיצוני הוא אדם שרוע בלי תנועה. לכן הוא רואה כאן שינה, מיתה, העדר חיות. אבל מרדכי רואה פנימיות, ולכן הוא עושה חשבון שהקב"ה עושה רק טוב, ואם יש מצב שנראה רע, זה בוודאי רק כדי להביא התגלות חדשה וטוב עוד יותר גדול.

כמו במשל - שהוא עצמו נמשל - הסיבה שבנימין לא התרסק כמו זעמל, היא משום שהוא עושה חשבון שכל מה שעושה הקב"ה הוא לטובה, ואם כן בוודאי הכישלון הזה יביא לו טובה גדולה מאוד. במשל המדובר, הקב"ה רצה שילמד לעשות עסקים בחכמה ובוהירות, כדי שבעסקה הגדולה הוא ייזרח היטב. ייתכן גם שהקב"ה רוצה לשבור מעליו את קליפת הכוחי ועוצם ידי ולכן הוא שלח לו את הכשלון, הוא רוצה להכניס אותו להיכל פנימי של קרבת ה' והישענות אמיתית עליו יתברך. וכן הלאה והלאה, אבל הצד השווה הוא, שלא ייתכן שיהיה משהו שאינו נועד להביא חיות וטוב.

בעבודת השי"ת זהו יסוד נפלא. יהיה המצב שבו אתה נמצא מה שיהיה, זה בשום מצב לא ניתוק. אתה ישן עמוקות? נפלא, תוכל להתעורר עכשיו בהרבה יותר חיות ופרישקייט. בוודאי שיהודי לא נברא כדי לישון, והחיים האמיתיים הם בערות מליאה, אבל לפעמים הקב"ה מפיל עליך תרדמה כדי שתתעורר ביתר חיות, ושמרהיקבון הזה יצמח עץ עושה פרי. זה אומר שאין שום מקום לתמיאש בנפילה ובעת משבר, כי אדרבה, כל משבר מביא אחריו התחלה חדשה וצמיחה חדשה.

זעמל ובנימין היו שני חברים שעשו את צעדיהם הראשונים בעסקים. איתרע והם נפלו בפח. הם עשו טעות גורלית וטיפשית, ואחת העסקאות בהם נטלו שניהם חלק הסתיימה בהפסד ענק. יצאו נקיים מנכסיהם.

זעמל היה שבור ומרוסק, מדוכדך עד עפר. כזה שבר, כזה אובדן. הוא לא היה מסוגל להרים את עצמו, וכבר ראה בעיני רוחו את השלימולנות ורדפת אחריו עד זיבולא בתרייתא, כשהוא בעל חוב קשיש שהבנקים לא מפסיקים לרדוף אחריו... לעומת זאת רעהו בנימין היה רחוק מלהיות מדוכא. הוא כבר הסתכל אל העתיד והיה באמצע תהליכי שיקום, ותקופה לאחר מכן הוא כבר אמר לזעמל שהוא דווקא שמח במה שקרה.

זהו כבר היה מדי הרבה עבור זעמל. "איך אתה מצליח לשמוח עם כל מה שקרה?! ירדנו עד לעפר ואתה עוד שמח?!"

"פשוט מאוד, כבר הרווחתי מיליונים בזכות הכשלון ההוא...". בישר לו בנימין. הוא הסביר לזעמל ההמום שהזדמנה לו עתה עיסקה, שבלי ההפסד הצורב, הוא לא היה מנוסה לדעת כיצד להתנהל בה, והוא היה יכול להפסיד בצורה הרבה יותר קריטית. הכשלון הקודם היה מנוף אל ההצלחה הגדולה. המשבר הוא שגרם לו להתעשר.

הביטול מצמיח התחדשות

הרה"ק ר' לייב'לע אייגר ז"ע ב'תורת אמת' מבאר מהו הטעם הפנימי של פסק הרמ"א, שיוצאים 'עד דלא ידע' בשינה דווקא. מה מיוחד יש בזה שאדם ישן?

זהו לשון קדשו: "הנה איתא בשולחן ערוך שבשינה יוצאין מצות 'לבסומי'. והרמז הוא כי ענין שינה היא ביטול המחשך לשעה, כדי שיתחזקו ויתחדשו אחר זה ביתר שאת. כענין הזריעה על ידי ביטול עצם הגרעין שנבלה בארץ, מתחדש אחר כך לצמוח ממנו תבואה חדשה מאה שערים, וזה שרש קדושת פורים."

"והנה המן הרשע שהיה שרש הקליפה אמר 'אלהיהם של אלו ישן הוא', וכביכול כן היה נראה ההנהגה אז מצד ישראל, שהיו בשבעים שנה של גלות בבל, שעל זה נאמר 'היינו כחולמים', אבל טעה בזה. שבאמת היה הכל לטובה, כדי שיבואו מה התחדשות המחשך."

"וכן נעשה בכל פורים בפנימיות נפשות ישראל, שעל ידי הביטול נצמח התחדשות, רצון חדש. ולכן קורין תמיד אחר פורים פרשת פרה, ובאמר בהפסדה 'ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם וגו' ועשיתי אשר בחוקי תלכו".

שינה מבטאת בצורה הטובה ביותר את המצב אליו מגיעים בימי הפורים. כשאדם ישן הוא נראה מת, חסר חיות, חסר תנועה, וחסר כל, אחד משישים במיתה. אלא שאליבא דאמת זוהי רק תמונה חיצונית. כי באמת, דווקא האחד משישים במיתה, הזה, השינה חסרת החיים, היא שמביאה לאדם חיות עצומה. אדם עייף ומותש יוגע, והוא נשכח לישון - שזה

עמלק רוצה להפריד בין ישראל לאביהם שבשמים, והעצה היא לעורר את הקשר הפנימי

יש להתבונן מה רצה עמלק הרשע להרע לישראל, אשר בכך גרוע מכל שאר משנאי ה'. וגם איך ניצלנו ממנו.

והענין הוא כי עמלק הרשע רצה לנתק את כלל ישראל מהקשר האדוק בל יינתק שיש בין ישראל לאביהם שבשמים. לכן 'ויזנב בך כל הנחשלים אחרך' (דברים כה, יח), שתפס את החלשים שפלטם הענן והחסיאם, כדי לקטרג בזה שאפשר שיתנתק הקשר ח"ו.

אך האמת היא כמאמר הכתוב "צור לבבי וחלקי אלקים לעולם" (תהלים עג, כו), שהשי"ת שוכן בלבו של כל אחד ואחד מישראל בלי יוצא מן הכלל, וכל אחד בפנימיות לבו רוצה את השי"ת, ורצון זה חזק אצלו יותר מכל שאר העניינים, רק ששוכח ומתעלם מרצונו הפנימי.

והנה המן הרשע אשר מזרע עמלק קטרג "ישנו עם אחד" - ישנו מן המצוות (מגילה ג, א), שרצה לומר שעל אף שהם עמו של ה' אחד, ויש בלבם קל אחד, אך הוא בבחינת שינה אצלם ח"ו, שהם עושים את המצוות בלא לב, ומנותקים מלבם של ישראל - השי"ת.

אך העצה היא אכן לעורר בלב את הנקודה הפנימית הזאת, שהוא בעצם שייך להשי"ת ורוצה את השי"ת בלי קשר באיזה מצב הוא עומד.

ואף גם זאת יעמוד לימינו, כח הצדיק, שהוא בחינת דעת דקדושה - התחברות, והוא מאיר לנו את הקשר וההתחברות שיש לנו עם השי"ת, כמו שכותב במלחמת עמלק "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל", וכן במדרש (אסתר רבה ו, ב) "מרדכי בדורו כמשה בדורו". כי הצדיק בטל לגמרי להשי"ת, והקשר שלו עם השי"ת הוא בגילוי ובתוקף, ועל ידי כן אנו יכולים לעורר את הקשר שלנו להשי"ת.

מקור: מתוך רעיון דרעיני תצוה וכו' תשע"ח; הדעה והדיבור שע"ז

ספר 'חק לניסן'

שואלין הדורשין שלושים יום לפני החג
סדר לימוד יומי מפודים עד פסח
מרבנות ומסכת נדלי' הודו
הפצה 052-710-7043

הזדככות הטבעיים

למעשה, מה משתנה בנפשנו לפני קריאת המגילה ואחריה? ואיך יחדור השינוי הנורא שמתרחש, גם בפועל, בגוף הגשמי שלנו?

משפיע: א גוט יאר אברהם יצחק. אנוחן כבר ממש סמוכים ועומדים לימי פורים הקדושים איך ההכנות? הכל כבר ברור? הספקת כבר ללמוד את ה'קדושות' של הקדושת לוי לפורים?

אברהם יצחק: לא למדתי את הכל. למדתי את ה'קדושה' הראשונה. הספקתי כמעט את כל הקדושה. הבנתי את הנקודה העיקרית. אבל אודה על האמת שמשם לא ברור לי כל העניין...

משפיע: למה? מה לא ברור?

אברהם יצחק: אין משהו מיוחד שצריכים להסביר, כי את הנקודה עצמה הבנתי, אבל למעשה אני מבולבל לגמרי, מה כל זה קשור אלי? מה עושים למעשה? מה צריכים לכוין בעת קריאת המגילה? ובכלל האם שייך להרגיש מה שה'קדושת לוי' אומר? בקיצור, מה אני צריך לעשות לאור דבריו הקדושים?

משפיע: רגע רגע. אולי תאמר לי קודם כל מה הנקודה שלמדת בקדושת לוי, ולפי זה נוכל לדבר וללבוש את השאלות שלך.

אברהם יצחק: טוב. אנסה לתמצת את מה שראיתי בקדושת לוי - זה דבר ידועים מן הסתם - שבפורים מזדככים כל הטבעיים, הנס האיר בתוך הטבע ממש, ומאיר עלינו הארה גדולה לקבל את התורה ברצון ובאהבה...

משפיע: אתה אומר טוב מאוד. מבואר שם שזיכך הטבע הוא זה שגורם לקבלת התורה מאהבה, כי הסיבה שקיבלנו את התורה בכפייה היא משום שיש לנו גוף וטבע גשמי שאינו חפץ בתורה וצריכים לכופו אותו בכפייה, ועתה על ידי הנס של פורים שכל הטבע הזדכך, גם הוא כבר חפץ ורוצה לקבל את התורה.

אברהם יצחק: נכון. אבל מה עושים עם הרעיון הזה? הקדושת לוי אומר שהאור של פורים גורם שהטבע הגשמי שלנו רוצה את התורה, נו? ומה עכשיו? אני מאמין לדבריו הקדושים שבוודאי זה ככה כמו שהוא אומר, אבל מה למעשה? אחרי פורים אין כבר נסיונות של ביטול תורה? אחרי פורים אני הולך למצוא את עצמי יושב וטוב בחשק והתמדה נפלאה יומם ולילה? הלוואי שזה היה ככה... אבל למעשה כבר עברתי כמה פורים וזה לא קרה...

מנין החשק בלימוד?

משפיע: אתה שואל הרבה שאלות. אבל הייתי רוצה להתמקד תחילה בשאלה שלך על קבלת התורה מאהבה. הקדושת לוי אומר שבפורים מאיר עלינו אור של זיכוך הטבע שגורם לנו לרצות לקבל התורה בחשק וברצון בלי מניעה ועיכוב של הגוף והטבע הגשמי. ואתה עומד וטוען שאתה לא רואה את זה, וגם לא רואה לך שלמחרת פורים תהיה המתמיד הגדול שכל רצונו אך ורק תורה. אני רוצה לעצור לרגע, ואשאל אותך בחזרה, האם באמת אין לך שום חשקות תורה? האם במשך השנה לא קרה אף פעם ש'תפס' אותך פתאום חשק ותענוג בגמרא עד שבכלל לא הרגשת את צרכי הגוף למשך שעה או יותר?

אברהם יצחק: אי אפשר להגיד שזה לא קרה. בוודאי קורה הרבה פעמים שאני שוכח לגמרי מכל הסובב אותי, ובכלל יש תקופות שלמות שהלימוד מצליח והסוגיא מתוקה, וממש גישמאק ללמוד...

משפיע: נו, מאיפה זה מגיע? איך זכית לזה? מניין קיבלת את התענוג והמתנות בלימוד התורה שגרמה לך שלפעמים פשוט אתה מרגיש שהתענוג הכי גדול בעולם הזה הוא לימוד התורה?

אברהם יצחק: מאיפה זכית לזה? אני לא מבין את השאלה. למה לא להרגיש טעם בתורה? אמנם לא כל פעם מרגישים את מתנות התורה, אבל לפעמים זוכים...

משפיע: אני שומע. אתה מבין שזה דבר מובן ונורמלי להרגיש מתנות התורה כאן בעולם הגשמי, אבל בדיוק את זה בא הקדושת לוי להגיד לך שזה לא ככה! הקדושת לוי מגלה לנו שהגוף הגשמי בעולם הגשמי בעצם לא היה חפץ ולא היה מרגיש בתענוג התורה עד הנס של פורים! וזה בדיוק המתנה שקיבלנו בפורים, כי עד הנס של פורים קיימנו אמנם את התורה והמצוות בשלימות, אבל זה היה בכפייה, כי הגוף הגשמי שלנו לא הרגיש את הטעם והמתנות של התורה. עד

שזכינו לנס של פורים שהטבע הגשמי התחיל לחפץ גם הוא בתורה הקדושה.

אברהם יצחק: מה? עד הנס של פורים לא היה מושג של מתנות ועריבות התורה? איך זה יכול להיות? בזמן בית ראשון הרי היה אנשים גדולים מאוד, הרי היה אז עוד נביאים וכדומה, קשה להגיד שלא היה להם מתנות התורה...

משפיע: לא. וודאי שהיה גם אז מדרגות של מתנות התורה, בוודאי היה אז מדרגות גבוהות של עבודת ה' שאין לנו אפילו השגה, אבל כל זה היה רק כל זמן שהפשיטו את עצמם מן הגשמיות. ומי כבר מדבר על הנביאים ובעלי ההשגה הגדולים שבוודאי הצליחו להתנתק לגמרי מהגוף הגשמי וכך זכו להשיג מתנות ועריבות התורה. אבל בתוך הגשמיות והטבעיים לא היה רצון ותענוג אל התורה! בחלק הגשמי והטבע שלהם הם עבדו את השי"ת רק בכפייה. עד כדי כך שאמרו בגמרא 'מודעה רבה לאורייתא' דיינו שבעצם היה לנו תירוץ שלא לקיים את התורה כי זה ניתן בכפייה... עד שהגיע הנס של פורים שזיכך את הטבע והגוף הגשמי שיחפץ גם הוא בעבודת השי"ת, ויתענג גם הוא בתורה הקדושה, ומכאן ואילך אין כבר כפייה, כי גם הגוף הגשמי שלנו רוצה בעבודת השי"ת.

אברהם יצחק: אבל אני עדיין לא מרגיש שהגוף שלי חפץ ורוצה ומתענג רק בתורה. אנו הרי כבר אחרי הנס של פורים, עכ"פ הפורים של שנה שעברה, ועדיין אני לא רואה שבווער בי חשקת ותענוג התורה...

משפיע: אבל זה בדיוק מה שהסברתי לך שהקצת חשק והקצת תענוג שכן יש לך - בא מכה הנס של פורים. כי המציאות הזאת שאפילו שאנו שייכים וקשורים לעולם הגשמי ובכל זאת אנו נטולי להרגיש מתנות ועריבות התורה ולומדים מתוך רצון ואהבה, בא מכה הנס של פורים. כי זה נתן הארה קדושה בעולם והגוף הגשמי שיחפץ גם הוא בתורה ועבודת השי"ת. וזה בדיוק מה שאנו עומדים לקבל ולהשיג בימים הפורים הבאים עלינו לטובה! שיאיר אור השי"ת על כל המציאות הגשמית, וממילא גם נזכה שהבריאה הגשמית תכיר יותר יותר ומתענג בלימוד התורה, ונזכה לעבוד את השי"ת וללמוד תורה מאהבה ורצון מתוך תענוג ושמחה.

אברהם יצחק: אה, עכשיו אני תופס היטיב את מה שלמדתי בקדושת לוי. כי הוא מדבר כל הזמן על זה שעד פורים היו כל הניסים בשידוד וביטול הטבע, ובפורים נתחדש ניסים וגילוי אלקות בתוך הטבע עצמו, ועל ידי זה נודרך הטבע. ואת כל זה הוא מקשר לקבלת התורה מאהבה. עכשיו אני תופס שהמציאות הזאת שיש לי גוף גשמי ואני חי במציאות טבעית, ועדיין אני חפץ ומתענג בלימוד התורה, זה נקרא זיכוך הטבע!

משפיע: כן. ממש ככה. לפי הקדושת לוי זה בדיוק הנס של פורים! שהחשק שלנו בתורה זה לא בכלל לא מובן מאליו, ועד פורים לא היתה מציאות כזאת שהטבע והגשמיות יתענוג וירצו לקבל את התורה, אם לא בכפייה.

יצא מה שכל מה שיש לנו במצב שלנו תענוג ורצון לתורה ומצוות בא מכה הנס של פורים. ובכל שנה ושנה מאיר עוד הפעם האור של הנס הזה, שמכניס בכל הטבע הגשמי שלנו חשק ורצון לתורה ועבודת השי"ת.

אברהם יצחק: אז מה צריך לעשות בכדי לזכות לזה? לקרוא את המגילה ולקיים את מצוות היום? את זה אני הרי כבר ממילא עושה?

משפיע: מי אומר שצריכים לעשות דברים חדשים? צריכים לעשות את מה שציונו אותנו! לקרוא מגילה ולקיים משלוח מנות מתנות לאבינוים ומשתה ושמחה. זה בדיוק מה שצריך לעשות. וממש על ידי זה אנו זוכים לקדושה הגדולה הנכנסת לתוך עולם הטבע והגשמי.

אברהם יצחק: אבל זה הרי עושה כל אחד? הרי את זה כבר יודעים יציב ללמוד קדושת לוי שצריכים לשמוע מגילה ולקיים את מצוות היום... מה נדרש ממני אחרי שאני שומע ולומד דברים נפלאים כאלו בקדושת לוי?

משפיע: הבה אשאל אותך בחזרה, אחרי שלמדנו מה הסוד של הנס בתוך הטבע, ולמדנו שזה גרם לקבלת התורה מאהבה, למה אם כן אנו ששים ושמים ורוקדים שעות על גבי שעות בפורים? מה זה קשור לכל העניין? מה זה קשור להמן

לאחשוורוש לושתי ולאסתר?

אברהם יצחק: א גוטע שאלה. אני באמת לא יודע.

התלהב כדי לקלוט

משפיע: התשובה על זה היא, שבכדי לקבל את האור של פורים לא מספיק רק לקיים את המצוות ולצאת ידי חובה, צריכים לקלוט איזה גילוי נפלא מאיר עלינו בימים האלו, לשמוח ולהתלהב מהו, בשמחה עצומה ונפלאה על זה שהקב"ה מגלה אלקותו יתברך, עולמו וממנו, בגילוי שמגיע עד למטה בעולם הגשמי ממש, עד שגם הגופים שלנו יוכלו להרגיש מתנות ועריבות התורה וקירבת השי"ת. זה צריך להקיף אותנו לגמרי, עד שנשכח לגמרי מכל העולם ממש ונהיה עסוקים רק בזה בשמחה והתלהבות עצומה. ומכאן ההתלהבות הזאת ניגש לקיים את המצוות הנוראות של היום הזה: כך ימשך הגילוי והאור הזה עלינו ממש.

אברהם יצחק: ומי שמקיים רק את המצוות כמו שכתוב, בלי התלהבות ואור, לא זוכה לאור של של פורים?

משפיע: בוודאי שכל אחד שמקיים את מצוות היום מקבל איזה אור. אבל ככל שאדם יותר משקיע, וככל שאדם יותר מחובר ומקושר אל העניין, הוא מקבל יותר, והאור נכנס ונקלט עמוק יותר. כי הכלל בכל עניני קדושה הוא 'כדרך שבא לךאות כך בא לךאות' - כמו שאדם ניגש ורוצה לקבל כך הוא מקבל. כי הקדושה איננה ניתנת לאדם בעל כרחו, ואם הוא עושה את המצוות רק בחיצוניות גופו ודבורו, נמשך רק חיצוניות האור ונכנס רק בחיצוניות נפשו. אבל כאשר האדם מתכוון ליום טוב, ומעורר בקרבו תשוקה ורצון, ולומד ומתבונן במהות האור והקדושה הנשפע בימים האלו, הוא נכנס אל פנימיות ועצמיות האור הגדול, והשפע נשפע עליו לתוך תוכיותו וכל חלקי נפשו.

אברהם יצחק: נו, אכן לפי זה מה הסיבה לריקודים בפורים? ומה זה קשור להמן ואחשוורוש?

משפיע: כי כמו שאמרתי לך, עיקר העבודה שלנו הוא להתחבר לגילוי העצום שנשפע ביום הזה ולשמוח בו. להתבונן איזה מעלה נפלאה נתגלתה עלינו ביום הזה ולהודות להקב"ה על זה. ולכן כאשר מגיע היום טוב, אחר שחננו את עצמנו בלימוד הספרים הקדושים שלמדנו אותנו כמה שפע אור וקדושה נשפע ביום הזה, אנו מעוררים את הלב לשמוח באור הזה, ו'להכנס' לגמרי בכל רמ"ח אברינו וש"ס"ה גידנו בקדושה הזאת.

וכך אנו מקיימים מצוות משתה ושמחה מתוך מחשבות והתבוננות על הגילוי שנתגלה ביום הזה שכל הגשמיות והטבע הם גילוי אלקותו יתברך, ושהקב"ה חפץ בנו ומשתעשע בנו בכל אופן ובכל מצב, ושהקב"ה שומע ומאזין לכל תפלה וצעקה אליו - 'להודיע שכל קוויך לא יבושו', כשחשובות אלו מעוררות את ליבנו לשמוח ולרקוד ולהודות להקב"ה. וככל שאנו שמחים ומשוררים ומזמרים יותר, אנו מתחברים יותר ויותר אל האור הקדוש והגילוי הנפלא המתגלה ביום הזה.

אברהם יצחק: ומה זה קשור למחיית עמלק ולהמן ואחשוורוש?

משפיע: כי כל אלו הרשעים והקליפות - הקיימות בכל דור בכלליות, ובפרטיות בכל לב ומוח - מעכבים ומונעים את הגילוי הזה! כי הם מנסים להסתיר את האמת הזאת, ומנסים להגיד לנו ולהכניס בנו הרגשה שהקב"ה רחוק מאתנו, ושהעולם מתנהג במקרה וטבע, וככל שאנו מניסים בקרבינו את הגילוי והאור של פורים, אנו מוחים יותר ויותר את כוחם ומציאותם, עד שנזכה למחות כל זכר ומציאות של עמלק, בהתגלות הגאולה השלימה במהרה בימינו.

אברהם יצחק: אמן ואמן. זאת אומרת שפורים הוא הכנה לביאת המשיח.

משפיע: בוודאי. כמו שכתוב בספרים שכמו שהפורים היה הכנה ליציאה מגלות בבל ולבניית בית המקדש השני, כך פורים כהיום הכנה לביאת המשיח ובניית בית המקדש השלישי התלוי במחיית שמו וזכרו של עמלק, שנזכה לזה במהרה בימינו, אמן.

אברהם יצחק: יישר כח גדול. א פרייליכן פורים.

דביקות ללא אמצעי

מה פשר דברי האר"י הקדוש שהמגילה הוא אור התורה 'היוצא לחוץ'? למה אמרו צדיקים שהמגילה הוא פירוש על 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'? ומה משנה המגילה בנפשו של יהודי?

במקום אחד, אבל בכח מגילת אסתר שבה האור בפרסום וגלוי לכל, הנה שוב אור החכמה העליונה לא יעבור מתוך היהודים, ובכוחה יש ביכולתנו לזכות לשלמות אור התורה, ולכן הספר תורה נשאר לנו בשלמות עד היום הזה בלא מחלוקות ושינויי גרסאות.

ב

דביקות בהשי"ת ללא שום אמצעי

ואכן בכח נס פורים וקריאת המגילה נתגלה רובד חדש עמוק מיני עמוק בקשר שיש בינינו לאבינו שבשמים, כי אם שהקשר בינינו לאבינו שבשמים התחיל מעת מתן תורה, שבו מסר לנו השי"ת את עצמו כביכול ע"י התורה שבו גזו אור אלוקותו ית', מ"מ לדביקות זה נזכה דווקא ע"י העסק התורה וקיום מצוותיה, והיינו שהדביקות בו ית' הוא דווקא ע"י אמצעיים ולבושים, שהם הם אותיות התורה ומצוותיה, שבהם גזו אור אלוקותו ית', ורק בכח העסק בתורה וקיום מצוותיה יאיר עלינו אור אלוקותו ית'. אבל לעומת זה אור החכמה המאיר לנו בכח מגילת אסתר מאיר ובא **בלי שום לבוש ובלי שום אמצעי**, ולכן ע"י נס פורים ומגילת אסתר מאיר עצם קדושת היהודי, ואין שבעצמותו מקושר בהשי"ת באהבה שאינה תלויה בדבר, ולא רק מחמת קיומו התורה והמצוות, והיינו שלא קיום התורה והמצוות מביא את קדושת היהודי, אלא להיפך קדושת היהודי מביאה אותו להתבטל להשי"ת ולקיים תורתו ומצוותו.

ומאחר שהמגילה מלמדת אין שהיהודי בעצם מקושר עם השי"ת, הנה קשר זה הוא לכל יהודי באשר הוא, ואפילו האדם החומרי ביותר גם בו בחר קל, כי אם הקשר הוא על ידי התורה, הנה התורה מזכך את האדם, ורק בכח זיכוך זה יזכה האדם לדביקות השי"ת, אבל כאשר הקשר ללא שום אמצעי הנה כל יהודי באשר הוא קשור ומאוחד בהשי"ת. וצדיקים רמזו זאת בלשון מגילת **אסתר - א' סתר**, שמגילה זו מגלה את הקשר נסתר שיש ליהודי באלופו של עולם ית' מצד עצם מציאותו, שזה העומק של ההנהגה של 'פושטה כאגרת' וכדו' ושהמגילה נמסרה לכל אחד, כי זה אכן הגילוי שלה, איך שאור התורה מאיר בכל יהודי ויהודי באשר הוא.

צדיקים אמרו עוד שזה פירוש לשון המשנה 'מגילה **נקראת** ב"א ב"ב וכו' ' ולא 'קורין את המגילה ב"א ב"ב וכו', שזה מורה ענין זה, שמדובר כאן בקשר שבדווקא אינו תלוי במעשי האדם מאומה, כי אם מצד בחירתו ית' בנו, ועל כן זה לא נחשב שהאדם קורא, אלא שהמגילה 'נקראת', דהיינו שזה מאיר מצדו ית' ללא שייכות למעשים והנהגה מצדו; כשאנו רק קוראים את המגילה זה מאיר בנו באופן סגולי כחות עצומים של אמונה וקשר עמוק בה' מצד עצם נפשו.

המשך בעמוד ח

לקרוא ולהבין, מאשר ספר שצריך לימוד, ונמסר בעיקר לחכמים.

ואכן זה החילוק בין המגילה לספר תורה, שאם בספר תורה אור החכמה 'יסוד דאבא' מצומצם וגנוז בתוכו, הרי במגילה אור 'יסוד דאבא' בא באופן של גילוי ופרסום, ולכן ההלכה ש'פושטה כאגרת', להורות כי הכתב גלוי ומפורסם לכל. וגם המגילה היא סיפור מעשה הערב וחביב לכל שומעיה, ואין צריך להתייגע לקרותה, ולכן ההלכה בקריאת המגילה ש'תרי קלא משמעיה ביה', מחמת חביבתו, לעומת בקריאת התורה שקריאתה בא בטורח, ותרי קלא לא משמעיה, וכל זה מורה שאף אם אותה אור החכמה מאיר בספר תורה ובמגילה, מ"מ בספר תורה האור היא בגניזו - ולכן הס"ת טמון וגנוז בארון הקודש, וגם כשמוציאין את הספר תורה אין פותחין אותה רק בשעת קריאתה, ורק את הנצרך לקריאה, וכאשר ספר תורה פתוח הוא מצב של יראה גדולה ואסור לצאת מביהמ"ד, ולעומת כל זה במגילה הכתב גלוי לכל, כי האור הנורא דיסוד דאבא מאיר בגילוי ובפרסום.

והידוש נורא זה היה בנס פורים יותר מאשר במעמד הר סיני, שאם במעמד הר סיני זכינו שכביכול השי"ת ירד והשתלשל אלינו, והאיר לנו את אור החכמה העליונה שהיא התורה הקדושה, שבו גנוז אור אלוקותו יתברך, מ"מ הארה זה הגיע אלינו באופן נסתר, מלוכש בתוך התורה ואותיותיה ותיבותיה ופרשותיה, ולכן העסק בתורה צריך להיות גם כן באופן נסתר, וכאמרם ז"ל 'מה ירך בסתר אף דברי תורה בסתר', כי בכדי לזכות לאור החכמה העליונה הגנוז בתורה צריך האדם להפשיט עצמו מענייני העולם ולגנוז עצמו בתוך התורה ולבושה, ואז יאיר ויתגלה עליו אור אלוקותו הגנוז בתורה. (וכל זה כי קדושת התורה הוא אור עליון שלמעלה מן העולם, והוא סוד עולם האצילות, וע"י העסק בתורה האדם נכלל בעולם העליון, ושם מאיר בו אור התורה).

אבל תירה על זה בנס פורים, שבו אותו אור נורא - אור החכמה יסוד אבא - שוב נשתלשל אלינו התחוננים, אלא שבא בתוספת חידוש, שמאיר באופן של **פרסום וגילוי**, ולא בגניזה כמו שהיא בתוך ספר התורה, ולכן קריאתה בפרסום, ובדרך של סיפור מעשה וכל אחד ואחד יכול לזכות אליה, כי אורה מאיר ומתגלה עד לעולם העשיה התחתון, ולכן אפילו אנשי עולם העשיה השקועים בחומריותם ג"כ יכולים לזכות לאור החכמה העליונה, בכח נס פורים וקריאת המגילה.

ומטעם זה, הקיום שיש לתורה הוא דווקא מכח נס פורים וקריאת המגילה, וכאמרם ז"ל 'קיימו וקבלו היהודים' - קיימו מה שקבלו כבר, כי אור התורה עצמה אשר בא בגניזו היה יכול - באיזה דור מהדורות השפלים, שלא היה נמצאים חכמים שלמים היכולים לזכות לכתרה של תורה - להיטתר ולהיגנו מאתנו, (ואכן מחמת זה נמצא מחלוקת ושינוי גירסאות בתורה, וכאמרם ז"ל עתידה תורה שתשכח וכו' שלא ימצאו משנה ברורה והלכה ברורה

אפשר להבחין בשייכות מיוחדת שיש בין מצות קריאת המגילה, אל העניין הכללי של 'קדושת ספר התורה' שיש לכלל ישראל, אשר אורו ית' מתגלה אלינו בתורה כתובה על הספר ובדיו. החיוב הגדול ביותר שיש בקריאה מתוך הספר זה **בקריאת המגילה**, בעוד שבתורה רק פעם אחת יש חיוב מדאורייתא לקרות (לרוב הפוסקים) בפרשת זכור, שאף הוא עניינו אחד עם עניין קריאת המגילה למחות זכרו של עמלק.

וכשנתבונן בזה, זה אומר שבעצם חיוב הקריאה הזה של 'זכור', הוא זה שמשמר לנו את התורה הכתובה כמסירתה עד ימינו אנו, שזה באמת דבר פלא גדול, כשנקביל לעומת כל מסורת ישראל בתפילות ובשאר עניינים התחלקו קהילות ישראל בנוסחאות שונות לרוב, ורק ספר התורה נשאר עד היום אותו ספר תורה שניתן בסיני, כשמכל הספרים המצויים שהגיעו מכל קצו תבל במשך הדורות, אין כמעט שום חילוקי דעות בין ספר לספר לבד מכמה אותיות בודדות. והסיבה לכך הוא רק בגלל חיוב הקריאה שצריך להיות כהלכתו וכדקדוקו מתוך ספר תורה כשר, שבשל כך הוכרח הנוסח להשתמר, שהרי אילולי חיוב הקריאה כהלכתו, יכול הוא היה להתחלף כמו כל הנוסחאות והמסורות שהתחלפו והתבלבלו, שנמצא אם כן שכל קיום התורה שבכתב שיש לנו בא מכח אותו אור של פורים ומחייית עמלק.

א

אור התורה שיוצא לחוץ

נקודה מופלאה זו איך שכח גילוי התורה בעולם קיים רק בכח של אור המגילה, הוא ביטוי של העניין הפנימי של המגילה. שכך כותב רבינו האר"י הק' על הסוד של מגילה, שמאיר בו אותה אור עליון המאיר בספר תורה, המכונה בלשון הקבלה 'יסוד דאבא', שפנימיות הכוונה בזה הוא ש'אבא' היא סוד החכמה העליונה (כידוע מהזה"ק ש'חכמה' מכונה **אבא** ובינה' מכונה **אימא**), והחכמה עצמה כלולה מכל העשר ספירות, ו'יסוד' היא כידוע המידה המקשרת ומייחדת את העליונים והתחתונים (וכמאמר הכתוב 'כי כל בשמים וארץ' - ותרגומו 'דאחדי בשמיא וארעא'), דהיינו שהכח שיש לתחתונים לקבל אור העליון היא תלוי במידת היסוד המצמצם את אור העליון ומורידה אל התחתונים, ואיש לכן מעמד הר סיני שבו ירד ה' על הר סיני היה ביום השישי בסיון - הרומז על מידה השישית מידת היסוד.

ומעתה 'יסוד דאבא' (- ספירת היסוד של פרצוף החכמה) הכוונה **צמצום החכמה העליונה והשתלשלותה אלינו התחתונים** עד שנוכל לזכות ולקבל מאור עליון הזה, ובספר תורה שם גנוז אור יסוד דאבא, כי באותיותיה ותיבותיה מצומצם ומלוכש אור החכמה העליונה, עד שכל הקורא בתורה זוכה ומאיר עליו אור חכמה העליונה.

ואותה אור עצמה 'יסוד דאבא' מאיר במגילת אסתר - כפי שגילה רבינו האריז"ל, ולכן המגילה מכונה 'ספר', כי בו מאיר אור כמו בספר התורה. אמנם יש חילוק בין הספר תורה למגילה, כי המגילה מכונה גם 'אגרת', ויש חילוק בין ספר לאגרת, כי ב'ספר' דברי החכמה כתובים וגנוזים שם, וצריכים לפתוח את הספר כדי ללמוד מתוכו, אבל לעומת זה ב'אגרת' הכתב גלוי לכל, ולא עוד אלא שבדרך כלל תוכן האגרת קל יותר

דשיפה / כללי וחיצי קודש ממאורי החסידות

פעמיים בשנה אני מתבשם. כפורים בעת קריאת המגילה. וכשמיני עצרת באמירת כתר.

הרה"ק הזרע קודש' מראפשיץ ז"ע (ליקוטי אורה, הרה"ק מסאטמאר ז"ע בשם אביו ז"ע)

סדר יום הפורים

עם המשמעות הפנימית

שאלה:

מלבד המצוות המיוחדות של יום הפורים, יש גם סדר היום רגיל של תפילות וסעודות, שלכאורה גם המה צריכות להיערך מתוך פנימיות החג. בפרט רבוה"ק הכבירו להפליג אודות מעלות תפילות ימי הפורים, והאריכו בהן מאוד. ועל כן באתי לבקש את נפשי בשאלתי, מהי ההתבוננות בתפילת יום הפורים, ובכלל סדר יום הפורים הרגיל, כיצד עורכים אותו בדרכי העבודה הפנימית.

תשובה:

א. נקודת החג

האמת היא, שכדי להעמיד את פנימיות סדר יום הפורים צריכים לדעת את נקודת החג, וכדי לדעת את נקודת החג צריכים ללמוד הרבה בספה"ק ולהתעמק בדבריהם. אך נקדים בקיצור **שסיכום נקודת החג** הוא הווארט של רביה"ק המגיד הגדול זי"ע על "מגילת אסתר", **שבתוך עולם ההסתר יש גילוי**. לאמר, אם בכל המועדים מתגלה האור שבזמני ומועדי **גילוי**, בא יום הפורים ומגלה שגם בתוככי **ההסתר** יהיה באיזה מצב שיהיה - כל הטבע כולו מאיר באור השי"ת, יהודי קשור בעצם בקשר נצחי עם השי"ת.

חז"ל אומרים "אסתר מן התורה מנין? ואנכי הסתר אסתר" - בפסוק זה מתומצת כל יום הפורים, שגם בתוך ההסתר, יש את ה"אנכי ה' אלקיך", דהיינו שאורו יתברך נמצא בתוך ההסתר, ובאופן שהוא "ה' אלקיך", שהכל הוא עבורך, עבור הקשר שלו יתברך איתך.

חז"ל אומרים לגבי מעשה פורים "הם לא עשו אלא לפנים אף הקדוש ברוך הוא לא עשה עמהן אלא לפנים", כי במעשה פורים התגלה שהן מצד השי"ת והן מצד ישראל ההסתר היא רק בחיצוניות ולפנים, אך בפנימיות כלל ישראל לא עזב כלל את הקב"ה, והקב"ה לא עזב כלל את ישראל.

זהו האור של פורים על רגל אחת. ביום הזה מתגלה אורו יתברך בתוך ההסתר, מתגלה שכל הצרות והגזירות יהודי בתוך ההסתר. הכל באמת לטובתנו והשי"ת לא עזבנו לרגע, ומתגלה שיהודי הוא מציאות אלקית, הוא דבוק לגמרי בהשי"ת, וכל המכשולות הם חיצוניים, ולא עזב את השי"ת לרגע.

ב. בגדי שבת

ונתחיל את סדר היום עם לבישת בגדי שבת. וכבר עמד על זה המגיד הקדוש מקאזניץ זי"ע, שלכאורה זהו פלא גדול, מנין הסיק השולחן ערוך מצות בגדי שבת ליום הפורים. כי בשבת לומדים זאת מ"מקרא קודש", ש"לא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חול", אך מה ענין מלבוש שבת לפורים? אולי היה מקום לומר שמחויבים בבגדי יום טוב, אך לא בבגדי שבת.

היום: הנה זמן הגילוי העיקרי, הוא ביום, כי בלילה הרי הוא זמן הסתר. אלא שאף על פי כן, היות שבפורים עסקינו, שמגלה בתוך ההסתר, אזי גם בלילה אפשר לעשות קצת גילוי, ולקרוא את המגילה. ומהו ההבדל בין לילה ויום? שבליילה, על אף שבאמת עדיין אין גילוי, האדם כבר מקבל תוקף ועוז להאמין שהשי"ת נמצא כאן על אף שאיננו רואה. על אף שיש הסתר - הוא לא שולט עלי. איננו מושפע ממנו, אלא אני מתעקש לדעת שבאמת יש אלקים במקום הזה. ואמנם למחרת כאשר יפציע השחר, במגילה דימא, אז יהיה הגילוי שלם, ובתוך ההסתר עצמו יהיה גילוי, וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו.

וזאת יש לדעת ולהתבונן ולקבל בעת קריאת המגילה: גילוי אלקות יתברך! לשמוע איך שאנחנו דבוקים בהשי"ת, שכל העולם מתנהל על ידו עבור ישראל, שהוא לא עוזב אותנו ואנו לא עוזבים אותו. הטבע מזדכך בעת קריאת המגילה, וגם עתה בלילה אנחנו כבר מקבלים כח להתעקש על הקשר עם השי"ת, להאמין שהקשר הוא בלתי נפסק, ולא להיגרר אחרי מצבי ההסתר, כי הוא רק חיצוני, ובאמת גם ההסתר לטובתי. ועל כן לא נרים ידים אף פעם, לא נרפה מהקשר עם השי"ת אף פעם. גם בתוך ההסתר והחושך נמצא את ה"אנכי".

ה. סעודת הלילה

ואת האור הגדול שקיבלנו במגילה - אנו ממשיכים לאור מכן בסעודה. האמת היא ש"סעודת פורים שעשאה בלילה לא יצא ידי חובתו", משום שסעודה

ומתוך המגיד הקדוש, שבאמת יום הפורים הוא אכן אור השבת, רק שביום השבת הוא מתגלה רק למעלה, ואילו ביום הפורים אור השבת יורד עד למטה, ועל כן נאמר "ונוח מאויביהם" - לרמז למנוחת השבת.

כי מהי נקודת השבת? שמתגלה יחודו יתברך בתכלית השלימות, ולכן אין אנו עושים מלאכה בשבת, כי אז "כל מלאכתך עשויה" ואנו מכירים שהשי"ת עושה הכל לבדו ולא יועיל לנו כלום לעשות. אולם סוף כל סוף, יוצא שבשבת עדיין אין האדם מבטא שכשהוא עושה מלאכה זה ממנו יתברך, אלא הוא פשוט נמנע מלעשות מלאכה. אך בפורים שמוותרים בעשיית מלאכה, האדם עומד ועושה מלאכה דייקא, ותוך כדי המלאכה הוא חי את נקודת השבת, שהשי"ת עושה הכל לבדו, ומה שהוא עושה עכשיו מלאכה אין זה כי אם שהשי"ת עושה זאת, כי הוא הכל ואין עוד מלבדו, וכל מציאותו ממנו יתברך.

ואת זה יש לכוון בעת לבישת בגדי השבת, שאנו נכנסים ליום שכולו שבת - בתוך הטבע. לא רק בצורה של התרומם ולצאת מהטבע, אלא הטבע עצמו מזדכך ומכירים שהוא כולו אור השי"ת. מה שמתגלה בכל שבת - מתגלה עתה בתוככי החיים של חולין, שהכל זה יחוד השי"ת, הכל זה דביקות, הכל זה אור השי"ת. הוא הכל, ומבלעדו אין. גם כשעולם כמנהגו נוהג - מתגלה לנו שחוץ מהשי"ת אין כלום.

ג. תפילת ערבית

בתפילת ערבית, מתמזגת שוב התפילה בנקודת החג. אומרים ברכת 'אהבת עולם', שמבטאת את גודל

אך כפורים שמוותרים בעשיית מלאכה, האדם עומד ועושה מלאכה דייקא, ותוך כדי המלאכה הוא חי את נקודת השבת, שהשי"ת עושה הכל לבדו

נועדה לבטא את השמחה, ובלילה, שעדיין אין גילוי שלם, לא שייך לקבוע סעודה. ואף על פי כן עושים ישראל קצת סעודה, כי קצת גילוי יש כבר. ואמנם לכן אין זה מצד הדין, אלא מצד המנהג, כי כבר נודע שהמנהג מבטא את התשוקה של ישראל להשי"ת, שעושים מלבם ומנדבתם בלא חובה, רק מוסיפים מגודל התשוקה, והתשוקה היא ממש אותה ההרגשה שנתבארה לגבי מגילה דלילה, אותה אמונה תקיפה בהשי"ת על אף שעדיין אין רואים, שעל כן משתוקקים אליו עד מאוד.

וייתכן לומר שלכן נהגו לאכול אז את הזרעונים, זכר לסעודת אסתר בימים הקשים, כי אכן זרעונים הם מאכלי עניים, כי על אף שעדיין אין גילוי, והכל חשוך ומוסתר, אף על פי כן כבר אוכלים דבר מה וזה משיב את הנפש.

ו. תפילין ותפילת שחרית

ויהי ערב ויהי בוקר, ובאים אנו למצוה חשובה

אהבת השי"ת לישראל, אהבה שהיא נצחית ואינה יכול להתנתק, מתי? בלילה! בתוך החושך! "בשכבנו ובקומנו", גם בשעות השכיבה והקטנות - בכל מצב ותנאי ישנה אהבת עולם! וכמובן שאהבה נצחית זו מביאה להתפרצות השמחה ו"נשמח בדברי תורתך ובמצותיך לעולם ועד", וגורמת לקבלת התורה מאהבה.

אין צריך לומר שאור הפורים מאיר בקריאת שמע ביתר שאת, שהרי כל נקודת פורים היא כאמור לגלות אחדותו יתברך גם בתוך הטבע וההסתר. וכמובן שאף לאחר מכן בברכה שלאחריה, כאשר מאריכים בהשגחתו יתברך על ישראל השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלנו "כי הוא ה' אלקינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו".

ד. מגילה דלילה

לאחר מכן זוכים להתקדש בקריאת המגילה בלילה. יש לשים לב מה ההבדל בין קריאת הלילה לקריאת

מתנות לאביונים

ובכל מצב נזכה להאיר באורו ית' בשלימות, ללא חשבונות והגבלות.

יש כאלו שמחפשים 'אביון מהודר' לקיים בו את המצוה, אמנם זה היפך העניין של פורים שמגלה בדווקא עד כמה ההשפעה יורדת ללא כל חשבון אם היהודי זכאי אם לא, וכפי שהרה"ק ה'בעל התניא' ז"ע כותב על הפסוק "חסדי ה' כי לא תמנו" שאפשר לפרש כי לא תמנו מלשון תם ושלם, דהיינו, שחסדי ה' יורדים ושופעים דווקא כשהיהודי מכיר שהוא לא 'תם' ושהוא אינו ראוי מצדו אל ההשפעה האלקית זה עצמו הוא כלי לקבל את השפע האלוהי. ודווקא זה. כי כשהבקשה באה עם איזה חשבון, גם ההשפעה באה עם חשבון, אך כשהיהודי מבקש ללא כל חשבונות, גם ההשפעה יורדת אליו באופן של 'כי לא כלו רחמי' ללא כל הגבלה, ולמעלה מכל חשבון. זה לא משנה מה שעבר עלינו וכמה תיקונים אנו זקוקים, אנו עומדים כ'פושט יד' והשי"ת משפיע עלינו את אורו ללא כל הגבלה [וזהו גם הלשון 'מתנה', שהיא לא תשלום ותמורה על פעולה או חפץ כפי ערכו, אלא השפעה גדולה כפי ערך הנותן, למי שמצא חן בעיניו].

וכל ההנהגה הזו הרוחשת אצל כלל ישראל בפורים זו הנהגה של למעלה מן הטבע, כאשר כל יהודי עומד ורוצה רק לתת ולתת ולתת, כי זה כח אלוהי מיוחד של השפעה בלי גבול המתעורר אז להשפיע ישועות ברוחניות ובגשמיות, והוא מתלבש בכלל ישראל שמקבלים את הכח הזה, וזה הביטוי האמיתי אל נקודת היהדות שהתעוררה אצל כל יהודי במגילה, כי זהו המעלה האמיתית של יהודי שהוא 'נותן' ודומה לשכינה המשפיעה את השפע לכל באי עולם, ועתה מתגלה מעלת היהודי במלוא התוקף ונשפך טובה וברכה עד בלי די לכל עבר.

אחרי שזכינו לאור של 'קריאת המגילה' שהאיר בתוכנו את האור האלוהי אשר בתוך כל העולם התחתון, ומחיה ומנהיג את כל מקרי הטבע ללא כל הגבלה, באה המצוה של "מתנות לאביונים", שעניינה היא להוריד את אורו עליון שקיבלנו במגילה בחיצוניות ובפועל גשמי. זו מעלתו המיוחדת של יהודי שהוא נשמה השוכנת בגוף, ולכן הוא ורק הוא יכול להוציא לפועל את רצונו יתברך לעשות לו דירה בתחתונים ולהוריד את אורו ית' בתחתונים, לא רק באופן רוחני אלא בפועל ממש כפשוטו.

ועל כן אנו פותחים את ידינו למצוה של 'מתנות לאביונים' להשפיע אל כל המקומות העניים, כלומר החסרים והנמוכים שבבריאה, שהוא הביטוי בפועל של האור האלוהי שהאיר עלינו עתה במגילה בתוך כל המקומות הנמוכים והחסרים שלנו, וכפי שהמגיד הק' מקאז'ניץ ז"ע מפרש בדברי חז"ל "עיניהם של עניים נשואות למקרא מגילה" שהכוונה על כל מצבי העניות בדעת שיש ליהודי במשך השנה, אשר כולם משועים לאור של מקרא מגילה, שבו נמצא הכח להאיר את כל המצבים האלו באור אלוהי של אמונה.

השפעה ללא חשבונות

יצורת המצוה היא, השפעה בלי שום הגבלה. וכנפסק בהלכה 'כל הפושט יד נותנים לו' ללא שום הבדלים והגבלות, כי כשאנו מקיימים בעצמנו הנהגה זו של השפעה בלי גבול, לכל הפושט יד כפשוטו, ללא שום חשבונות מי הנזקק וכמה הוא באמת נזקק, בכך אנו משייכים כלפינו את האור של המגילה שהוא ירד ויאיר לנו גם לכל המקומות והמצבים האפלים שלנו שאיננו זכאים להאיר שם באור האלוהי, באמונה ברורה כחשכה כאורה,

משלוח מנות

כעמך ישראל גוי אחד', כי רק כשהיהודי רואה את המציאות שלו כאחד עם יהודי אחר, הוא מבטא את אחדותו והתכללותו גם בו ית'.

מצות 'מתנות לאביונים' גילתה אם כן את ירידת אורו ית' בכל המקומות הנמוכים ללא כל הגבלה, ומצות משלוח מנות לעומת זה מגלה את החיבור והרעות כביכול שהשי"ת מקושר איננו. שזה עומק הפירוש של 'דברי שלום ואמת', אשר מתנות לאביונים הוא גילוי של 'אמת' ה', אשר ירד וחודר אל כל מקום תחתון שהוא, ומשלוח מנות הוא עניין של 'שלום' הקשר והדביקות שיש להשי"ת בנו, אשר כל זה התגלה אלינו בקריאת המגילה.

נתינה של רעות וידידות

וממנה אנו באים ל"משלוח מנות איש לרעהו", שגם הוא ענין של נתינה והשפעה. אמנם לעומת 'מתנות לאביונים' שהוא נתינה בצורה של ירידה אל דרגה נמוכה מאיתנו, ורחמנות על האביון, מצות 'משלוח מנות' הוא יותר נתינה של אחדות וידידות בין איש לרעהו. לא נתינה של רחמנות שאני נותן לך כי אתה מסכן, אלא נתינה של חיבור, אני נותן לך כי אני רוצה להיות החבר שלך. וזה הביטוי של הקירבה הרעות והידידות העצומה שיש בינינו לאביון שבשמים, אשר מתבטא בידידות ואהבה שבין יהודי לרעהו, וכמימרת הצדיקים ש'אתה אחד ושמן אחד' תלוי ב'מי

הקשורה ליום הפורים "ויקר זה תפילין".

מה הקשר בין פורים לקדושת התפילין? פשוט מאוד. התפילין מגלים את הקשר בין ישראל לאביהם שבשמים. בתפילין שלנו כתוב יחוד השי"ת "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", ובתפילין של השי"ת כתוב יחוד כלל ישראל "ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ". שני התפילין יחד מגלים את היחוד השלם "אתה אחד ושמןך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ". בתפילין מגלים את יחוד שמו יתברך בעולם, וכיצד ישראל מיוחדים עמו לגמרי, וזו ההתבוננות שלנו בעת הנחת תפילין - שמחה ביחוד השי"ת.

ובהיותנו חגורים בכלי זיין של יחוד השי"ת, אנו ניגשים לתפילה, שכל כולה לשמוח ולהתלהב ביחוד השי"ת וישראל. שכן לא רק בפורים, אלא בכל ימות השנה, כל התפילה כולה היא קאך ושמחה ביחוד השי"ת וכלל ישראל, וכל הפסוקים מדברים על כבוד ה' בעולם ממזרח שמש ועד מבואו, ואיך שכל הנבראים כולם ארץ ושמים נעשו רק כדי שירים קרן לעמו תהלה לכל חסידיו.

באמת אמרו, שאף כי אין הלל ביום הפורים, הרי כל התפילה כולה היא הלל הגדול. כל השחרית בפורים היא באותה שמחה של הלל. בכלל בתפילה מתבטא שיש לנו בורא קרוב אלינו בכל קראנו אליו, וזהו היחוד המתגלה בפורים. וכן אמרו חז"ל על "מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש", שזה מרמז על ענינים שונים של קבלת תפילות, "בן יאיר - בן שהאיר עיניהם של ישראל בתפלתו, בן שמעי - בן ששמע אל תפלתו, בן קיש - שהקיש על שערי רחמים ונפתחו לו", כי מה שהשי"ת מקבל תפילתנו תמיד בכל מצב, זהו בגלל שהוא אבינו מושיענו וקרוב אלינו בכל מצב.

ז. קריאת המגילה

עתה הגיע עת מוש, וזוכים לקריאת המגילה דיממא, שאז הוא תוקף הגילוי. ולכן אומרים שוב "שהחיינו", כי באמת זוהי מגילה חדשה שעדיין לא נקראה אתמול. זהו אור חדש, כי עתה הוא הגילוי הגדול והנורא שמזכך את הטבעיים ומאיר בתוך ההסתרה את אורו יתברך, ואיך הוא קשור אלינו למרות הכל ועל אף הכל.

וקוראים את המגילה עם תפילין, "לשעבד בזה תאוות ומחשבות לבנו לעבודתו יתברך שמו", כי קריאת המגילה והתגלות גודל האהבה והקשר מביאה אותנו לקבלת עול מלכות שמים והשתעבדות מוחלטת להשי"ת, כשאנו מקבלים את עומק הקשר החיבור הפנימי המוחלט והעצמי בין ישראל להשי"ת, שכולא חד.

ולאחר המגילה אפשר לגשת לסעודת פורים ולשאר סעודת היום, לאחר שהיה הגילוי בעת המגילה, עתה הזמן להמשיך - בשמחת וסעודת פורים - את הגילוי לתוך החיים (ועוד חזון למועד בע"ה להרחיב במצוות המיוחדות ליום הפורים).

א פרייליכן ליכטיגן פורים!

אמרת הויא דהודא

מה מחולל בתוכי ההכנה שהקב"ה אוהב אותי בכל מצב? • מה יותר נכון, 'בין כך ובין כך קרויים בנים' או 'כל המתגאה אין לו חלק לעולם הבא'? • והאם בעצם יש סתירה בין הדברים? • חברי החבורה התיישבו, ושוחחו על ה'עצם' שמתגלה ביום הפורים

ומוריד לו שתי סטירות? זו התגובה?!"
שלמה נזכר בדא"ח של סעודה שלישית מכ"ק מרן רבינו שליט"א בפורים המשולש לפני כמה שנים, "זה היה פורים תורה, ס'איז געווען ליכטיג" הוא נזכר בערגה, "רבינו שליט"א ביאר ששבת קודש דוחה את בניית המשכן כי שבת היא 'אות היא ביני וביניכם', כי בשבת מתגלה עצם היהודי וממילא זה גבוה מכל העניינים. כך גם פורים הוא זמן שבו מתגלה עצם היהודי.

"זאמר רבינו שליט"א כי זוהי הקליפה של עמלק הרשע. כי עמלק רוצה להמציא ועבירה גורמת ליהודי להתנתק באמת מהש"ת, אבל זה שקר וכזב, יהודי אינו יכול להתנתק מהקב"ה בשום אופן, ישראל אעפ"י שחטא ישראל הוא. ואז שאל רבינו שליט"א את השאלה של אהרן: מה אם כן הבעיה לחטוא? אם זה לא באמת מרחק את האדם מהש"ת מה רע יש בעוונות? ותירץ רבינו שליט"א באופן נפלא: כל הצרה של עבירה היא גורמת לכך שעמלק יבוא אל היהודי

- האם מחשבות כאלו לא עלולות להביא לרשלנות בעבודת ה'? כי, הרי ממילא הקב"ה אוהב אותי, וממילא הוא יציל אותי, אז למה אני צריך להתאמץ ולקיים את רצונו? זה לא מביא לפריקת עול?!"

מבטו של פינחס משפד את אהרן, יש לו תשובה חריפה על קצה לשונו, הוא מחליט שהוא הולך להעמיד את אהרן על מקומו "אתה יודע מה? אז אתה בעצם טוען שבכך שהקב"ה אוהב אותך בעצם ובכל מצב ואופן, קשה לך להבין איך כביכול הוא עוד מצפה ממך לקבל עליך עול מלכותו ולשמור מצוותיו. כי מילא אם הוא לא היה אוהב אותך באמת רק לפי מעשים והספקים, אז היה לך סיבה להתאמץ, כדי שתמצא חן בעיניו, והוא ימשיך להחיות אותך ואף להעלות את המשכורת שלך עם הזמן, כמו שעושים לכל עובד מצטיין, אבל עכשיו אתה טוען שהוא באהבתו אליך, כביכול אשם בכל מה שעדיין חסר לך בקבלת עול מלכות שמים!"

אכן טענה חזקה. דוד לייב מתנרב להסביר את הדברים לאהרן, "הבה נצייר את זה לעצמנו. משהו בא ומשכנע אותך שאבא שלך אוהב אותך בכל נימי נפשו, איך שאתה לא נראה, ואפילו תכה אותו ותשמיץ אותו, הוא עדיין יאהב אותך בלב ונפש, האם התגובה הראשונה שלך אז תהיה "אם כן, אם גם אחרי שאני משפיל אותו הוא עדיין אוהב אותי - אני הולך עכשיו

המקום, ללא היסוס!
"הצופה מן הצד פשוט לא יבין את האבא. הרי לפני חמש דקות הוא לא היה מוכן להוציא 600 ש"ח מהכיס, ועתה הוא חותם על חמישים אלף ש"ח? מה קרה לו פתאום? התשובה ברורה: ברגע שהילד נכנס לסכנה קיומית - כל החשבונות נעלמים. "זה הרי הילד שלי, ס'איז מיין יענקלע" יצעק האבא.

"והמשל ממש: כשיענקלע שוכב מאושפז בבית החולים אביו קונה לו אופניים, צעצועים, משחקים וממתקים. עוברת שנה ועושים 'סעודת הודאה' על הנס של יענקלע, ואז יענקלע פונה לאביו והוא מבקש שהוא יקנה לו שוב משחקים וצעצועים, "כמו בשנה שעברה" הוא טוען. אבל אז, היחסים חוזרים למקומם הרגיל והאבא אומר ליענקלע "מה שהיה אז - היה אז. אין כפל מבצעים..."

"אז אומר ר' שמשון זצ"ל כי מובא מהאריז"ל שזה שהקב"ה הציל את ישראל בנס פורים ללא שום חשבונות, זה בכלל לא נס, זה דבר טבעי ומתבקש של כל אבא לילדיו. הנס מתרחש בשנה שלאחר מכן. לאחר שהיהודים ניצלו, הם הרגו בשונאיהם, עלו מהגולה ובנו בית המקדש, אבל האור של פורים ממשיך להאיר - זה הנס!"

שלמה מתלהב, "זה ממחיש לנו את מה שאמרנו חז"ל 'ישראל אף על פי שחטא ישראל הוא, 'בין כך ובין כך קרויים בנים'. אי אפשר לא לצאת מהכלים אם מתבוננים בגודל האהבה שיש להקב"ה אל ישראל עם קדושו".

זה לא מביא לפריקת עול?

"אבל אני לא מבין" מתפרץ אהרן, "אני רוצה לעצור כאן את הסחף. אתם מדברים שהקב"ה אוהב את כלל ישראל בכל מצב, בכל עת ובכל סיטואציה

"אה, עס קומט שוין פורים", פותח דוד לייב בהתרגשות, "אני לא מכיר חג אחד בכל מועדי השנה שאני יכול 'ליפול' בו בלי שום הכנה - חוץ מפורים. פורים זה דבר אחר לגמרי, לא צריך אפילו הכנה, זה הנקודה עצמה, ס'איז די זאך אליין".

שלמה מהנהן בחיוך ומצטרף לדברי דוד לייב תוך כדי שהוא מתיישב, "אדר זה חודש. לא צריך לחוש, לא צריך להרגיש, לא צריך להתקרב, כי פשוט קרובים, מ'איז נאנט. עובדא. זה כמו בל"ג בעומר שכל כלל ישראל ווקד 'בר יוחאי' למרות שלא יודעים את פירוש המילות, אבל כולם רוקדים 'בר יוחאי' בהתלהבות, למה? ככה".

נס פורים - בכלל לא חידוש

דוד לייב מסביר למה פורים היא הנקודה עצמה, "יש משל נפלא מהגאון ר' שמשון פינקוס זצ"ל שמסביר זאת באופן נפלא. בין אבא וילדים ישנם יחסים, יחסים של קרבה, יחסים של יראה, אבל יש מקום אחד בו אין את כל אלו, אין 'יחסים', הכל בטל. הוא ממשיך זאת כך: יענקלע ביקש מאביו שיקנה לו אופניים, אז שאל אותו אביו "כמה זה עולה?" אמר לו יענקלע "600 ש"ח", הניף האב את ידו בביטול ואמר "עה... 600 ש"ח?! מאיפה אני משיג את זה? בקושי כיסיתי את הצוואנציגסטער".

"עוברים כמה דקות, יענקלע יורד למטה בחצר הבנין והוא משחק בכדור. האבא צועק לו מהחלון "יענקלע, אני לא מרשה לשחק שם בכדור, הכדור יכול להתדרדר לכביש ומכונית עלולה לפגוע בך", אבל הילד לא מקשיב, הוא ממשיך לשחק, ואז מתגשם מה שהזהיר האב, יענקלע יורד לכביש ומכונית פוגעת בו ה"י... האבא רץ למטה ומזמין אמבולנס, ואז אומרים לו בבית החולים שכדי לטפל בילד צריך סכום של 50,000 ש"ח, והאבא? הוא חותם על

**יום אחד קם
האבא בכוכר
באיזה רוח
שטות, והוא
התחיל לאהוב
את ילדיו עם
סיבות והסברים,
מפני שהם יפים,
ומפני שיש להם
קול יפה...**

מנותק מהקב"ה. כי כאשר יהודי נכשל רח"ל, ועבר על רצונו ית' אז עמלק מצליח עליו למכור לו את השקר כאילו זוהי המציאות. ויזנב בך, כל הנחשלים, שעליהם הוא הצליח רח"ל."

מה הסיבה האמיתית שאבא אוהב את ילדיו?

פינחס נכנס ומתיישב בחריקת כיסא, הוא צולל מיד לתוך העניין "אתמול בחבורה הבזיק בי משל פשוט על זה, אתם הרי יודעים שהמשלים הכי קולעים הם אלו המתחדשים בשעת החבורה: היה אבא שאהב את ילדיו, פשוט כי הם בניו, כמו כל אבא בריא. יום אחד קם האבא בבוקר באיזה רוח שטות, והוא התחיל לאהוב את ילדיו עם סיבות והסברים, מפני שהם יפים, ומפני שיש להם קול יפה. מאז אותו יום הוא התחיל לשמור מאוד על יופיים של ילדיו. הוא קנה להם מיטות טובות ורוכות, שחלילה לא יקבלו מכה בפניהם, הוא שמר שהקול שלהם לא יצדק, הוא לימד אותם פיתוח קול ועשה להם ניתוחים שהקול לא יאבד. בקיצור, לא אאריך בדברים, אבל אתם יודעים איך הילדים הרגישו?"

כל החברים כווכרים את ידיהם בהשתתפות בצערם, "הם היו מסכנים" מסכימים כולם, "זה פשוט פחדים נוראים. הם מרגישים רע והם לא יודעים למה".

"אתם רוצים לדעת איך זה נראה?" מסביר פינחס, "תאר לעצמך אברך שלא תמיד הוא מביא את ילדיו איתו לבית הכנסת. זה תלוי. אם הם מלוכשים יפה - הוא מביא אותם, אם לא, הוא משאיר אותם בבית... בקיצור, אתם יודעים איך מרגישים ילדים כאלו. הם חיים בלחץ משונה. הם יודעים שאם הם מאבדים מהיופי שלהם, אם הקול שלהם מתקלקל - אז אין להם מה לחפש בבית. אביהם כבר לא יקנה להם מיטות נוחות, כי הרי אין לו למה. זה פשוט מזוויע."

פינחס חוזר להמשך המשל, "עם הזמן הקב"ה עזר. הילדים איבדו את קולם, על פניהם גדלו פצעים ואביהם, החולה, הפסיק לאהוב אותם. עד שבחסדי השם האבא "נוכר" שבעצם הילדים הם הילדים שלו, והוא נזכר בעבר הרחוק, לפני שהתחיל לאהוב אותם על שום חיצוניותם, אלא הוא אהב אותם אז על עצם היותם ילדיו."

"המשל מובן. כלל ישראל היה בבית המקדש, הם היו יפים, עם קול נאה ומלבושים נאים. ההרגשה היתה שהם שונים בעיני השי"ת בגלל כל מיני מעלות עצומות שבהם, אחר כך הם גלו לבלב, נהנו מסערתו של אותו רשע ושנאו נשים נכריות, ונחתם הגזרה מלפניו להשמיד להרוג ולאבד, ואז... ואז התגלה הקב"ה באהבתו הראשונה את ישראל שאהב אותם על עצם היותם, ולא על שום דבר אחר. זה מה שמתגלה בפורים. האהבה שיש להקב"ה לכל יהודי מעצם היותו יהודי."

אז למה הוא עדיין מצפה ממני?

"אבל אני לא מבין", שוב זה היה אהרן, "האם באמת הקב"ה אוהב אותי בכל מצב? אז למה כתוב בחז"ל על כל מיני דברים שאין לו חלק לעולם הבא, או שהמדבר לשה"ר מוסר את כל זכויותיו לחבירו. מה ממאמרי חז"ל נכון? זה ש'בין כך ובין כך קרויים בניס, או זה שאין לו חלק לעוה"ב?"

"אודה, זייער גוט געפרעגט אהרן", מתרווח פינחס על הכיסא, "התירוץ נמצא במשל עצמו. בוא נבין משהו. האם האבא שאהב את ילדיו על חיצוניותם זה אהבת שקר? התשובה היא שזה לא אהבת שקר לגמרי."

"האמת היא שכל אבא בריא, כשילדיו מגיעים לשלב שהם צריכים להתחיל להתפתח, הוא גם נכנס לסוג של מצב כזה, של קשר התלוי בדברים חיצוניים. וזה דבר בריא לגמרי. האבא, מרוב אהבתו לילדיו, רוצה מאוד שהם יתפתחו כיאות, זה בכלל לא סתירה."

"אבל, אף אם האבא עסוק האם הילד הצליח בבחינה, שהוא קורא היטב ושהוא מתפתח - בכל זאת ישנו זמן שבו האבא מתיישב והוא פשוט מסתכל על ילדיו ללא חשבונות, גלאט, (למשל כשהוא נכנס לחדר הילדים בלילה כשהם ישנים, ואז הם לא טובים ולא רעים ולא מוצלחים ולא היפך, אז הם רק ילדים שלו (חווה), ואז, האהבה שמתעוררת אצלו זו האהבה הפשוטה והטבעית שיש בין אבא לילדיו."

דוד לייב שיעש לו את הסייעתא דשמיא להלביש את המשל הנכון בזמן הנכון מסביר, "לר' דוד היו שני בניו. האחד היה בעל כשרון, מוצלח, בעל מידות ובעל דרך ארץ. השני היה בדיק ההפך, הוא היה מכווער בחיצוניותו, ראש חלש ומידות מושחתות להחריד. ר' דוד אהב את 'בן האהובה' על פני 'בן השנואה'... הוא חיבב הרבה יותר את בנו הכשרוני מאשר את בנו החלש, הוא הרגיש ממש 'אנשיקעניש' כאשר הבחור החלש הגיע לבית ושחרר אנתת רווחה כשהוא יצא."

"עד שפעם אחת, הבחור החלש נפצע קשות בתאונת דרכים. ר' דוד מצא את עצמו יושב לילות שלמים ליד מיטתו של הבחור, מפור כסף, מתרוצץ בין עסקנים והופך עולמות לרפואתו. לפתע הוא עצר את עצמו וחשב 'רגע, הלא לא אהבתי אותו במיוחד, ממש שמחתי

כאשר הוא נעלם לי ממול העיניים - אז מה קרה עכשיו שהכל התהפך? אני ממש מוסר את נפשי בשבילו, ואז ר' דוד קלט שהוא לא אוהב את הבחור המוצלח שלו בגלל כשרונותיו, והוא לא באמת שונא את הבחור החלש שלו, כי ברגע האמת הוא אוהב את שניהם בשוה, כי שניהם הם 'ילדיו'."

"בו, אז מה האמת?" שואל אהרן, "האהבה הטבעית שיש לאבא על ילדיו או האהבה שתלויה לכאורה בדבר?"

"זה לא סתירה, כפי שכבר הסברתי" משיב לו פינחס בנועם, "אבל האהבה הטבעית היא נקודה פנימית יותר, זה יותר 'עצם', אבל, הקב"ה עשה שאי אפשר לחיות כל היום רק עם העצם' אלא עפ"י רוב חיים עם מה שמתגלה מן העצם בלבושים שונים, ורק כשה מגיע לשאלה קיומית אז מתגלה העצם. הדבר נכון הן אצל רצונו של האדם לחיות, הן בנוגע לקשר בין ישראל להקב"ה כאשר נקודת המסירות נפש מתגלית רק כאשר יש שאלה של העברה על הדת, אבל בחיי היום יום לא רואים את זה בגלוי."

"אז מה שקורה בפורים" - מסכם שלמה - "זה שכן חיים עם העצם בגילוי, כפי שאמר מרן הבעש"ט הק' זי"ע ש'ככה' ראשי תיבות 'כתר כל הכתרים', היינו, רצון כל הרצונות - הנקודה העמוקה והפנימית ביותר. יש מצד הקב"ה לישראל 'ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו' ומצד ישראל להקב"ה כתוב 'אשרי העם שככה לו'."

דוד לייב מסביר למה לא שייך לחיות עם הנקודה הזאת בכל יום 'ידוע הסיפור על אותו שאיבד טעם בחייו והוא רצה לשים קץ לחייו רח"ל. שלחו אותו לפסיכיאטר, והפסיכיאטר החל להוכיח לו שזה פשוט לא משתלם, "מה יהיה עם אשתך, היא הולכת להישאר אלמנה בודדה ולא יהיה לה מה לאכול. ומה עם הילדים שלך שיישארו יתומים? והצער של אבא שלך? ואמא שלך?", בקיצור, האיש השתכנע, הוא החליט שהוא לא יכול לעשות להם את זה."

"הוא יצא מאת הפסיכיאטר שמח וטוב לב, יש לו כבר סיבה לחיות... הוא הלך ברחוב ופגש את חבירו, הוא עצר אותו ושאל 'ענקל, למה אתה חי?' ענקל הסתכל עליו מלמעלה למטה, הוא לא ידע מה לענות לו. "אתה רואה" הוא הריע בנצחון, "אנשים לא יודעים למה הם חיים. אני יודע למה: כדי שלאבא שלי לא יהיה צער, לאמא שלי לא יהיה צער, וילדיו לא יהיו יתומים!"... אתם מבינים? אדם שחי עם סיבה הוא אדם

שלא חי, אי אפשר לחיות כל היום ככה. חיים כי חיים, כי רוצים לחיות."

"וכמובן" - מוסיף דוד לייב - "מאז שאתה מגלה את זה אזי גם בחיים האפוריים והפשוטים, בהם אתה לא חי עם הנקודה הפנימית הזאת, אתה לפחות יודע שהיא קיימת וכי אליבא דאמת הנקודה הזאת היא זו שמניע אותך כל העת."

שמחה בעצם היותי יהודי

"זה הפשט שבאמתו המפורסמת של הרה"ק ר' שלמה מאקארלין זי"ע, מוסיף פינחס, "כי לפני שמחה של מצוה צריך לשמוח על עצם היותנו יהודים."

"והדבר נכון גם מצד כלל ישראל אל הקב"ה", מוסיף שלמה נקודה נחוזה, "יהודי לא יודע את זה בדרך כלל, אבל בפנימיותו הוא אוהב את הקב"ה כמו בן לאב. צריך רק לגלות את זה. היתה לי שיחה לאחרונה עם אברך שסיפר שהוא נמשך לקראו גיליונות של קירוב רחוקים. הוא טוען שלפעמים מתעוררות אצלו מחשבות שאולי אצל החשוכים נמצאים החיים הטובים, ואז הוא פותח עלון של בעלי תשובה והוא רואה שהם כותבים כמה הם התפעלו משבת במאה שיערים, איך הם פשוט מקנאים בנו, והוא מתחזק מזה."

"שאלתי אותו בכנות 'תגיד לי את האמת, אילו לא ראית את העלונים האלו היית עוזב את היהדות?' אז הוא אמר לי 'לא', שאלתי 'אז למה אתה אומר שהעלונים האלו הם אלו שגורמים לך להישאר יהודי, אז הוא אמר 'תשמע, אני יהודי ואני רוצה לעבוד את ה'. אבל לפעמים עולות בי מחשבות שאולי אלו מהצד השני 'עושים חיים', ולכן אני הולך לקחת חזק מהגיליונות שלהם ואני רואה שהם ממש לא עושים חיים."

"אותו דבר זה אצל כל אחד. שואלים אנשים 'למה אתה מקיים תורה ומצוות?'. אחד יענה לך כמו האברך הנ"ל, שאחרי הכל החיים נמצאים כאן. אחר יענה לך, 'ללא קבלת עול אין לו שום שמחת החיים, חייבים גבולות' או 'יש שר ועונש'. ולאחר שכל התענות האלו נופלות הוא מגיע למסקנה שאין שום סיבה. יהודי עושה רצון ה'! ככה, כי הוא והקב"ה חד, ווייל אזוי."

"וגם אם הוא כבר מיואש מעצמו הוא לא מוכן שילדיו יתקלקלו ח"ו. גם אם הקב"ה אומר לך שאתה לא אשם? כן! הוא לא מוכן לזה. אם הוא בטוח שהילד שלו לא הולך להיות יהודי, הוא מוותר על זה בלב שלם. כי יהודי הוא יהודי. זהו. ככה."

"זה מה שבעצם היה בגזירת המן" ממחיש פינחס, "היהודים ידעו שהם הולכים להיהרג ב"ג אדר, היה דרך מוצא אחת: להשתמד רח"ל, ובכל זאת **לא עלה על לב אחד מהם להמיר את דתו** הם חיו במסירות נפש, בגילוי."

כל החברים יחדיו פרצו בריקוד סוער "הייליגער באשעפער מיר האבן דיר זייער ליב, הייליגער באשעפער דו האסט אונז אזוי ליב---"

אל תאמין לו!

שייקע היה 'מקולקל'. כך על כל פנים טענו סובביו. הוא

להבונן / המשך

פירוש על 'ברוך שם'

והמגילה מלמדת אותנו איך לחיות את הקשר העמוק עמוק הזה שהשי"ת מקושר לגמרי עם כל יהודי במעמדו השפל ביותר, כששום גשמיות וחומריות ושום עניין ומצב בעולם אינו יכול להיות סתירה אליו, ואדרבה כל כולו של העולם הגשמי על כל ענייניו וצורותיו אינו אלא מוביל אל גילוי קשר אלוקי זה.

וכמבואר בספה"ק שכשם שכל התורה הוא פירוש על הפסוק 'שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד', כך כל המגילת אסתר הוא פירוש על 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'. והיינו כי 'שמע ישראל' מורה על אחדותו ית' **כפי שהיא גלויה בעולמות העליונים**, וזה מלמדת התורה כולה איך לחיות על פי אמיתת אחדותו ית' אך 'ברוך שם כבוד מלכותו' מורה על אחדותו ית' **כפי שזה מופיע תחת כל מעטה הסתר הבריאה התחתונה**, אשר באמת כל כולו אינו אלא שם כבוד מלכותו, אשר מחיה ומהווה כל פרט ופרט מתוך רצונו ואהבתו אל ישראל עמו אשר בעולם התחתון.

אלא שקשר זה הוא קשר נסתר, ולכן אומרים ברוך שם בלחש כסוד נסתר, וכפי שחז"ל המשילו זאת בקדשם במסכת פסחים (נו). "משל לבת מלך שהריחה ציקי קדרה והתחילה עבדיה מביאים לה בחשאי" והמגילה מלמדת איך לחיות את הדיביקות במציאותו ית' בתוך עולם הסתר.

וזה מה שאנו קוראים בכל אורך המגילה שנכתב בצורה פלאית ובלתי מובנת לחלוטין לכאורה, כאשר לכל אורך המגילה לא רק שלא מוזכר שם ה' אלא גם ישועת ה' לא מוזכרת כלל; גם כשכבר אירע הנס לא מוזכר שכלל ישראל הודו לה; כי טוב, או שקיבלו את התורה אורה וכדומה, נכתב במגילה רק ש'ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר', ושכלל ישראל חגגו ושמחו מאד במשתה ושמחה ומשלוח מנות ומתנות לאביונים, אשר להבדיל אלף אלפי הבדלות, גם אצל גוי התיאור הוא לכאורה אותו תיאור, שבשעת צרה הוא זועק זעקה גדולה ומרה, וכשניצל מהצרה היתה לו אורה ושמחה וששון ויקר ושולח מנות ושותה ושמה... ורק חז"ל הוצרכו לדרוש ברמז על הפסוקים שאורה זו תורה וכו'.

וכן כל הנהגה של פורים ומצוות היום היא הנהגה כזו, שאינה דומה בשום פן לכל יום טוב שהוא אצל כלל ישראל. כי אצל כלל ישראל הסדר הוא בכל יו"ט שהאדם מקריב מעצמו משהו, בפסח הוא לא אוכל חמץ, בשבועות הוא מקבל את התורה וכדו', כיון שאכן הדרך ליכנס לקדושה הוא רק ככל שהאדם יוצא מעצמו, אך לא כן בפורים שבו קצת מצות היום היא שיאכל שישתה וישמח וישתכר! וזה לכאורה

תושבי סלאנים הביטו בבוז אחר שייקע הפוקר, והנידו אחריו בראשם כי כבר לא שייך לתקן את נפשו המעוותת. "הוא לא מוכן לשמוע ולקבל" ידעו הסלאנים לומר על שייקע, כמה שניסו לדבר על ליבו היה ללא הועיל.

היה אחד שלא התיימש משייקע. הרה"ק ה'דברי שמואל' זי"ע לא ראה את חיצוניות של שייקע, אלא את פנימיותו. והוא ידע בוודאות כי עדיין ניתן לעורר משהו בנפשו של שייקע.

אחד מתלמידו המובהקים של הרה"ק מסלאנים היה הגה"ח המפורסם ר' יאשע בער קאסטעל זצ"ל. ר' יאשע בער, או 'הרב קאסטעל' כפי שקראו לו תלמידיו, היה יהודי חסיד משכמו ולמעלה, דבוק בקונו ובטל לרבו.

"לך אל שייקע" ציווה עליו הרה"ק ה'דברי שמואל', ודבר אל ליבו. תנסה להחזירו למוטב, או לכל הפחות דבר איתו כמה דיבורי חזיון ואמונה."

הרב קאסטעל שמע את ההוראה, אך הביע את תמיהתו, "רבי, כבר ניסיתי לדבר עם שייקע, ניסיתי לפנות אל ליבו האטום, אך אפס, הוא לא מוכן לקבל ולשמוע. הוא טוען שהוא לא מאמין בכלום, הוא אפיקורוס גמור."

"כך הוא אמר?! הוא אמר שהוא לא מאמין בכלום?" הרה"ק דפק על השולחן, "גלייב אים נישט! אל תאמין למה שהוא אומר."

שייקע התדרדר. הוא שקע במצולות הטומאה עד שהחליט, כמו כל קלי הדעת בכל הדורות, להתגייס לצבא.

הצבא מעולם לא היה מקום בשביל יהודים, מאכילים בו נבילות וטרפות, לא שומרים בו שבת וספק אם אפשר להניח שם תפילין. אך כל זה לא עניין את שייקע. הוא ממילא לא שמר על תורה ומצוות רח"ל, ומצידו הוא לא היה שונה מיאנעק או פטריק, אחיו לנשק.

שייקע לבש את מדי הצבא הרוסי, והסתובב נפוח כולו. תושבי סלאנים אולצו להתאפק שלא לפרוץ בצחוק ממראהו, או להחביא את דמעותיהם על הנשמה היהודית שכל כך התדרדרה.

בתחילה ליקק שייקע דבש בצבא, אך לא לזמן רב. שייקע, כמו שייקע, עבר על כמה איסורים בצבא. הוא זייף, החסיר משמרות, גנב והעלים ועשה עוד כמה מעשי שטות עד שתפסוהו 'על חס'.

קולו של הקצין רעם באונו, "שייקע, עבירותיך חמורות ביותר! עברת על שורה של חוקי הצבא וגזר דינך הוא עונש מוות!"

שייקע הוצב מול כיתת יורים שרק ציפו לפקודה לרסס אותו בכדורי רוביהם, אך פתאום נזכר הקצין. "שייקע", הוא רכן אליו כשקולו נוטף מתק שטני, "אתה הרי יהודי, אכן? הבה נעשה עיסקה, תמיר את דתך ותהפוך לנוצרי, וכך תמלט מאימת המוות. אתה הרי ממילא לא קשור לדתך, עזבת את אחיך היהודים, אם כן, תעבור לצד שלנו ותהפוך לאחד מאיתנו, כך תינצל."

בעיניו של שייקע ניצת זיק בוער, הוא זקף את ראשו וצעק בתקיפות "לא! לעולם לא! יהודי נולדתי ויהודי אמות" ומיד נעשה גופו ככברה, הי"ד.

"והלא אמרתי לך שלא תאמין לו", הוכיח הרה"ק ה'דברי שמואל' זי"ע את הרב קאסטעל, "לאף יהודי אסור להאמין ליצה"ר שלו שטוען שכבר ממילא אי אפשר לעשות כלום איתו. מען טאר אים נישט גלייבן!"

מקור: הרה"ח ר' מרדכי קליערס שליט"א ששמע זאת מפי הרב קאסטעל זצ"ל בעצמו

מאד צריך ביאור, שהרי אנו כבר אחרי חטא עץ הדעת ושקועים בישותנו, ואיך באמת אנו יכולים לזכות לקדושה ללא שנעשה משהו לצאת מהמציאות העצמית שלנו?

ופליאה נוספת מתעוררת על כל חגיגת הנס שאנו חוגגים מדי שנה, כאשר למעשה לא היה שינוי במציאות כלל ישראל אחרי הנס של פורים, הם אכן ניצלו ממוות לחיים, אך נשאר איתו עם השקוע בגלות, וכדברי חז"ל "אחתי עבדי אחשוורוש אנו", וכפי שהמגילה מסתיימת "וישם המלך אחשוורוש מס על הארץ ואיי הים". לא היה כאן איזה מעלה שכלל ישראל קנו ע"י הנס, בנוסף לכך שהם נשאר בחיים, ומה הוא אם כן כל הנס והאור שמתעורר מדי שנה בשנה, הרי לא היה כאן כלום לבד ממה שחיהם ניצלו?

מי שרואה את השי"ת בכל מקום

והתשובה הוא שאכן זה הוא האור המיוחד של המגילה, שהאור מאיר לנו ללא אמצעי וללא לבוש, ולכן גם כאשר העולם נשאר אותו עולם, מ"מ מאיר ומתגלה לנו שעולם זה עצמו מאיר בו אור אלוקותו ית', והיינו שעי"י נס פורים וקריאת המגילה האדם מקבל את המבט האלוקי על העולם, איך שכל כולו אינו אלא 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'."

שלא 'כתורה' שבאה באופן שמתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו ועכשיו קירבנו המקום, ה'מגילה' באה כשיאכתי עבדי אחשוורוש אנו' ותוך שאנו שקועים בגשמיות, וזה מאיר ליהודי, אתה עבד אחשוורוש אבל תתבונן מה זה אחשוורוש! המבט החיצוני שלך הוא שזה הוא איזה מלך טיפש, בפנימיות יותר זה האדם עצמו, שכל אחד יש לו את ה'אחשוורוש' הקטן שלו שרוצה לשלוט בכיפה ולהראות את עושר כבוד מלכותו... אך מבט יותר פנימי כל זה, כל הנטיות הרעות של האדם עצמו, הכל זה המלך שאחרית וראשית שלו! בכל פרט ופרט מונח מציאות ה' לקרב את היהודי באופן משלו, ויהודי יכול לקלוט את האור שכל העולם הגשמי הוא עולם אלקי, ולהתחיל לראות את האמת האלוקית בכל פרט ופרט שבעולם הסתר, שאין בו מאומה מלבד המטרה האלקית לקרב אותו ולדבק אותו אל תכליתו.

עם הקניין הזה יוצא יהודי מפורים, כבר אמר מי שאמר "מי שאינו רואה את הקב"ה בכל מקום אינו רואה אותו בשום מקום" כי כשיהודי רק יזכה לקלוט את האמונה הפשוטה במציאות ה' שוב הוא יוכל לראות ולחיות איך שאין פרט ופרט בעולם ובחיו שאינו חלק מגילוי אלקותו ית' אליו, יזכנו ה'.

מעובד מתוך שיהותו של המשפיע הגה"ח ר' בן ציון אפל שליט"א

<p>ברכת מוזל טוב</p> <p>ברכותינו שלוחה קדם הדין זיקה, עובד ה' חשכמו ומעלה הרב שלום דוב בער ווייס שליט"א</p> <p>באר יק"ח הודי' סבת הריב"ש באלעזר</p> <p>לרגל שמחת הולדת בנו למוזל טוב</p> <p>במת חסד ומעשר ש'תן וחסדיו יודיע הבה לחיות משנת ותר נתי</p>	<p>נרבת יידינו</p> <p>שמחה בונם טאריק שליט"א</p> <p>לרגל שמחת הבר מצוה לבנו למוזל טוב</p> <p>במת חסד ומעשר ש'תן וחסדיו יודיע לחיות משנת ותר נתי</p> <p>הב"מ תקינים וים שלישי באילנו 'פארהאנד' בית תעק וישו</p>	<p>נרבת יידינו</p> <p>שמחה בונם טאריק שליט"א</p> <p>לרגל שמחת הבר מצוה לבנו למוזל טוב</p> <p>במת חסד ומעשר ש'תן וחסדיו יודיע לחיות משנת ותר נתי</p> <p>הב"מ תקינים וים שלישי באילנו 'פארהאנד' בית תעק וישו</p>
---	---	---